

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Semana a z členov senátu JUDr. Petra Dukesa, JUDr. Zuzany Ďurišovej, JUDr. Anny Markovej a JUDr. Jany Zemaníkovej, v právnej veci žalobcu **Ing. J.**, proti žalovanému **JUDr. J.** správca konkurznej podstaty úpadcu **V.** o **určenie poradia pohľadávky vo výške 195 349,-- Sk**, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 52 Cbi 62/2005, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. mája 2007 č. k. 3 Obo 157/2006-38, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 24. 05. 2007 č. k.3 Obo 157/2006-38 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba zamietnutá. Odvolací súd vo výroku svojho rozsudku vo veci pripustil dovolanie. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol:

Predmetom konania je určenie poradia pohľadávky, ktorá predstavuje náhradu mzdy za dovolenku na zotavenie a odstupné pri skončení pracovného pomeru v sume 195 349,-- Sk. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že predmetná pohľadávka vznikla v roku 2002 a že konkurz na dlžníka žalobcu (teraz úpadcu V.) bol vyhlásený 16. marca 2004.

Zákon o konkurze a vyrovnaní (ďalej ZKV) obsahuje ustanovenia, zaraďujúce pohľadávky veriteľov do tried, ktoré určujú poradie ich uspokojenia. Zaradenie pohľadávok do jednotlivých tried rieši ZKV podľa rôznych kritérií. Podľa ustanovenia § 31 ods. 3 písm. b/ ZKV pohľadávkami proti podstate v konkurznom konaní sú pohľadávky podľa odseku 4, ktoré vznikli a sú splatné tri mesiace pred vyhlásením konkurzu a v priebehu konkurzu. Nárok žalobcu na náhradu mzdy za dovolenku na zotavenie a nárok na odstupné pri skončení pracovného pomeru je zahrnutý medzi pracovné nároky, upravené v odseku 4 citovaného ustanovenia. Pohľadávka môže byť zaradená proti podstate, ak spĺňa zákonom stavenú vecnú, ale aj časovú podmienku.

Vo vyrovnávacom konaní prednostné pohľadávky upravuje ustanovenie § 54 ZKV. Podľa tohto ustanovenia právo na prednostné uspokojenie majú všetky záväzky dlžníka, vyplývajúce z pracovnoprávneho vzťahu, pokiaľ nepresahujú nároky za posledné tri mesiace pred povolením vyrovnania. Ustanovenia, upravujúce vyrovnávacie konanie s podaním návrhu na vyrovnanie (§ 49 ZKV) s povolením vyrovnania (§ 52 ZKV) a s prihlásením pohľadávky (§ 56 ZKV) nespájajú účinky, majúce dopad na pohľadávky v konkurznom konaní pre prípad, ak súd zamietne potvrdiť vyrovnanie a na dlžníka bol následne vyhlásený konkurz. Odvolací súd tiež nepovažoval za vhodné, aby definoval uvedené účinky analógiou iuris. Vzhľadom na uvedené odvolací súd neprihliadol k obrane žalobcu, že svoju pohľadávku riadne prihlásil už vo vyrovnávacom konaní, kde spĺňala kritériá prednostného zaradenia.

Keďže v prejednávanej veci pohľadávka žalobcu nevznikla a nebola splatná v stanovenej lehote, súd prvého stupňa rozhodol správne, keď incidenčnú žalobu o určenie poradia pohľadávky proti podstate zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného rozsudok podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Žalobca navrhol pripustenie dovolania, nakoľko zastáva názor, že v tejto veci ide o otázku zásadného právneho významu, spočívajúcu v tom, že ide o medzeru v zákone, ak pri uplatnení pohľadávky veriteľa ako pohľadávky prednostnej vo vyrovnaní, keď bol zároveň podaný návrh aj na vyhlásenie konkurzu, má predmetná pohľadávka charakter prednostnej

pohľadávky i po vyhlásení konkurzu, ak vyrovnávacie konanie skončilo. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie podľa § 238 ods. 3 O. s. p. pripustil.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca a navrhol ho spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca dôvod dovolania uplatnil podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Na zdôvodnenie dovolania uviedol:

V prvostupňovom konaní, aj v odvolacom konaní žalobca poukazoval, že legislatívne nikdy nebol vyriešený stret povoleného, ale nepotvrdeného vyrovnania a následne vyhláseného konkurzu za takého právneho stavu, ako je v prípade úpadcu, keď v deň povolenia vyrovnania boli na konkurznom súde vedené až 4 návrhy na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka – neskôr úpadcu. Prvostupňový aj odvolací súd nesprávne právne posúdili otázku spočívania lehoty od povolenia vyrovnania do vyhlásenia konkurzu. Zákonná úprava ZKV procesné konania vyrovnania a konkurzu upravovala striktne oddelene a nepočítala s variantom zachovania práv veriteľov z hľadiska spočívania, resp. zachovania lehôt, pokiaľ si ich uplatnil relevantným spôsobom do vyrovnania, ktoré skončilo neúspešne a táto skutočnosť bola dôvodom, že sa obnovili podmienky pre vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka, ktoré tu boli už v čase povoľovania vyrovnania. Pohľadávka vo výške 195 349,-- Sk, ktorej určenia poradia sa žalobca v konaní domáhal a domáha podľa § 31 ods. 3 písm. b/ v nadväznosti na ods. 4 ZKV, bola súčasťou podanej prihlášky do vyrovnania zo 16. júla 2002. V konaní na súde prvého stupňa a na odvolacom súde nebolo medzi účastníkmi sporné, že pohľadávka z titulu odstupného, splatná 25. 05. 2002 a náhrady za dovolenku, splatná 25. 03. 2002, úhrnom 195 349,-- Sk, nepresiahla tri mesiace pred povolením vyrovnania a v zmysle § 54 ods. 1 písm. d/ ZKV išlo o prednostnú pohľadávku. Taktiež nebolo sporné, že uvedená pohľadávka popri pohľadávke z ďalšieho právneho dôvodu bola zahrnutá do vyrovnania ako pohľadávka prednostná. Uvedené skutočnosti poukazujú na uplatnený dôvod dovolania. ZKV spája s podaním prihlášky do vyrovnania účinky uznania záväzku dlžníkom v zmysle § 52 ods. 1 písm. g/ ZKV. Nemôže byť na ujmu práv žalobcu, že ZKV s podaním prihlášky v prípade neúspešného vyrovnania nespája spočívanie lehôt, ako je tomu napríklad pri podaní prihlášky do konkurzu. Ako už bolo uvedené v odvolaní, konkurzný súd v odôvodnení uznesenia zo 16. marca 2004, ktorým vyhlásil konkurz na majetok dlžníka – úpadcu, sám priznal, že ZKV nerieši dôsledne súbeh návrhu na vyhlásenie konkurzu a návrhu

na vyrovnanie. ZKV vôbec neriešil ani dôsledky stretu neúspešného vyrovnaní s následne vyhláseným konkurzom. Ak mali prihlásené pohľadávky status výhody vo vyrovnanom konaní z hľadiska ich „veku“, mal by im takýto status výhody z hľadiska „veku“ ostať zachovaný aj v konkurze, vyhlásenom práve z dôvodu neúspešnosti vyrovnaní. Žalobca v odvolacom konaní poukázal, že utrpel ujmu na svojich právach aj tým, že nemohol tieto svoje pracovné nároky uplatňovať z garančného fondu podľa osobitných predpisov, pretože tieto považovali za platobne neschopného zamestnávateľa, len ak súd rozhodol o vyhlásení konkurzu, alebo súd návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok je prípustný, dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania, preskúmal rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

V danej veci skutkový stav účastníci nespochybňujú, a teda súdy vychádzali z toho, že konkurz na dlžníka bol vyhlásený dňa 16. marca 2004 pričom sporná pohľadávka žalobcu vznikla v roku 2002. Vyhlásenému konkurzu predchádzalo vyrovnanie konanie od 07. 02. 2002, v ktorom konaní žalobca podľa § 52 ods. 2 písm. g/ ZKV prihlásil aj spornú pohľadávku. Cieľ vyrovnaní nebol naplnený, a preto konkurzný súd uznesením zo 16. marca 2004 na majetok dlžníka vyhlásil konkurz.

Podľa ust. § 2 zák. č. 328/1991 Zb. v znení jeho noviel (ZKV), ak je dlžník v úpadku, možno na konkurznom súde začať za podmienok ustanovených týmto zákonom konkurzné konanie alebo vyrovnanie konanie. Konkurz je upravený v druhej časti tohto zákona v ustanoveniach § 4 až § 45. Vyrovnanie je upravené v tretej časti zákona v ustanoveniach § 46 až § 66. Aj keď obe tieto konania sledujú rovnaký cieľ, a to pomerné uspokojenie veriteľov z dlžníkovho majetku (§ 2 ods. 2 ZKV) a aj majú viaceré obdobné ustanovenia, predsa ale ide o konanie samostatné, a to aj so samostatnými účinkami z hľadiska ich začatia, priebehu a ich skončenia. Preto prihlásenie pohľadávky do vyrovnanieho konania podľa § 52 ods. 2 písm. g/ ZKV nie je zároveň prihlásením tejto pohľadávky aj do konkurzného konania, ktoré voči dlžníkom sa začalo neskôr (§ 20 ZKV). Preto, ak podľa ust. § 31 ods. 3 písm. b/ ZKV pohľadávkami proti podstate sú iba tie pohľadávky, ktoré vznikli a sú splatné 3 mesiace

pred vyhlásením konkurzu, ako aj v priebehu konkurzu, nemožno za pohľadávku proti podstate považovať pohľadávku, ktorá vznikla a bola uplatnená pred touto lehotou, a to ani v prípade, ak bola predmetom vyrovnacieho konania. Zákon v tomto smere nepozná žiadnu výnimku, a preto súdy nepochybili, ak žalobu zamietli.

Na základe uvedených dôvodov dovolací súd podľa § 243b ods. 1 O. s. p. dovolanie zamietol.

Žalovanému, ktorý v dovolacom konaní mal plný úspech, trovy nevznikli, a preto dovolací súd náhradu týchto trov mu nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. marca 2009

JUDr. Juraj Seman, v. r.
predseda senátu